

**РІШЕННЯ РАЗОВОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ
ДФ 58.053.045 ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА
ФІЛОСОФІЇ**

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 58.053.045 Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» на підставі прилюдного захисту дисертації «Професійний розвиток педагогів засобами неформальної освіти» за спеціальністю «011 Освітні, педагогічні науки».

15 лютого 2024 року.

Литвинюк Галина Іванівна 1964 року народження, закінчила у 1988 р. Тернопільський державний педагогічний інститут імені Ярослава Галана за спеціальністю «біологія» (диплом МВ 945883).

З 2014 р року і на теперішній час працює на посаді директора Тернопільського комунального методичного центру науково-освітніх інновацій та моніторингу.

У 2021 р. вступила на вечірню форму навчання в аспірантуру Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (галузь 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки). Тему дисертації затверджено вченою радою Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (протокол № 4 від 23.11.2021 р.) у такій редакції: «Професійний розвиток педагогів засобами неформальної освіти».

Дисертацію виконано у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка.

Науковий керівник:

Мешко Галина Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та менеджменту освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Здобувачка має 22 наукові публікації за темою дисертації, з них 3 – одноосібні статті у наукових фахових виданнях (категорія Б), 3 – авторських свідоцтва, 1 – методичний посібник у співавторстві, 9 статей інших видань, 6 – тез доповідей на наукових конференціях:

1. Литвинюк Г. І. Стратегічні наративи професійної підтримки та розвитку педагогів у системі неперервної освіти. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Сер.: Педагогіка. 2022. Т. 1. № 2. С. 56 – 66. DOI:10.25128/2415-3605.22.2.7 URL: <http://nzp.tnpu.edu.ua/article/view/271427>.
2. Литвинюк Г. І. Корпоративна школа супервізії як інструмент управління професійним розвитком педагогів. *Social Work and Education, Vol. 9, No 4, 2022*. С. 530 – 541. DOI:10.251128/2520-6230.22.4.8 URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/28517>
3. Литвинюк Г. І. Змістова векторальність монотехнології сталої підтримки професійного розвитку педагогів. *Педагогічний альманах*. Херсон, 2023. Вип. 53. С. 112 – 121. DOI: [10.37915/pa.vi53.447](https://doi.org/10.37915/pa.vi53.447) URL: <https://pedalmanac.site/index.php/main/article/view/447>

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради:

1. Калаур Світлана Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи та менеджменту соціокультурної діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Без зауважень.

2. Біницька Катерина Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії. Зауваження, висловлені у відгуку опонента:

1) У першому розділі дисертації (п.1.3) доволі широко представлено питання науково-методичного супроводу професійного розвитку педагогів, багато уваги приділено виокремленню проблем, які потребують вирішення

центрами професійного розвитку педагогічних працівників. Вважаємо, що цей параграф переобтяжений додатковою інформацією, його доцільно було б оптимізувати, матеріал подати компактніше.

2) У дисертації окремий параграф 2.4 присвячено діяльності Корпоративної Школи Супервізії як дієвого механізму неформальної освіти та ефективного інструменту управління професійним розвитком педагогів. Проте вартувало б детальніше розкрити причини і передумови започаткування такої школи.

3) Позитивно оцінюємо, що на сс. 40-41; с. 81 Литвинюк Г.І. проаналізувала зарубіжний досвід неперервного професійного розвитку вчителів у Великій Британії, США, Франції, Німеччині, Китаї, Швеції, Нідерландах. Водночас вважаємо, що робота виграла б, якби дисертантка більш ґрунтовно проаналізувала та виокремила позитивні можливості впровадження зарубіжного досвіду неперервного професійного вдосконалення вчителів, зокрема країн ЄС для покращення якості неперервної професійної педагогічної освіти в Україні.

4) Враховуючи необхідність підвищення якості професійної педагогічної освіти в контексті повоєнного відновлення України, вважаємо за доцільне, щоб дисертантка окреслила перспективи підтримки розвитку професійного розвитку педагогів із наданням рекомендацій та врахуванням реальних можливостей та загроз розвитку неперервної педагогічної освіти в Україні.

5) У дисертації зустрічаються мовленнєві та стилістичні огріхи.

3. Рябова Зоя Вікторівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту освіти та права ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України. Зауваження, висловлені у відгуку опонента:

1) Заслугує на схвалення розроблена і представлена у п. 2.3 Стратегія маркетингової діяльності, схарактеризовані її складники. Водночас вважаємо, що потребують розкриття інструменти педагогічного маркетингу у

професійній діяльності керівників закладів освіти як виробників освітніх послуг, що є важливим аспектом конкурентоспроможності закладу освіти.

2) У дисертації приділена увага характеристиці діяльності консультанта-супервізора, аспектам його компетентності. Доречно було б розкрити сутність андрагогічної компетентності сучасного консультанта, від сформованості якої залежить очікуваний результат науково-методичного супроводу професійного розвитку педагогів і реалізації запропонованої технології сталої підтримки професійного розвитку.

3) Позитивно оцінюючи запропоновану авторкою дослідження монотехнологію сталої підтримки професійного розвитку педагогів засобами неформальної освіти, зауважимо, що етапи її реалізації, зокрема третій, узагальнювально-коригувальний, потребує кращого розкриття дієвих механізмів керування педагогами своїм професійним розвитком та загалом управління професійним розвитком.

4) У дисертації (с.122) детально проаналізовано змістовий індикатор Корпоративної Школи Супервізії – навігатор. Вважаємо, що навігатор необхідно було представити у додатках до дисертаційного дослідження, що дало б змогу увиразнити особливості і специфіку діяльності Корпоративної Школи Супервізії.

4. Слюсаренко Ніна Віталіївна, доктор педагогічних наук, професор, професорка кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова Херсонського державного університету. Зауваження, висловлені у відгуку опонента:

1) У характеристиці запропонованої монотехнології сталої підтримки педагогів засобами неформальної освіти не достатньо розкритий процес впливу самомотивації педагога на його траєкторію професійного розвитку. Потребує конкретизації механізм формування такої мотивації.

2) У дисертації доцільно було більш детально проаналізувати негативні чинники, що стали причиною неналежного рівня сформованості індивідуальної траєкторії професійного розвитку педагогів, враховувати дію

цих чинників при проведенні формувального етапу педагогічного експерименту.

3) У контексті методологічних підходів дослідження проблеми професійного розвитку педагогів у п. 1.2 дисертації заявлено реалізацію акмеологічного підходу. Було б доцільно описати сутність базових положень цього підходу, схарактеризувати акмеологічні технології особистісно-професійного розвитку педагогів.

4) Заслуговують на увагу запропоновані інноваційні форми і методи роботи з педагогами, спрямовані на сприяння їх особистісно-професійному розвитку (с. 148 дисертації). Вважаємо, що у додатках до дисертаційного дослідження доцільно було б представити хоча б деякі з них.

5) Дисертація, зокрема п. 3.4, відзначається глибоким аналізом результатів проведеного дослідження з використанням методів математичної статистики, однак вважаємо, що окремі проміжні обрахунки доцільно було б перенести у додатки.

5. Слозанська Ганна Іванівна доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Зауваження, висловлені у відгуку рецензента:

1) Позитивно оцінюючи матеріал поданий у розділі 2 дисертаційного дослідження щодо висвітлення змісту неперервної освіти педагогів у контексті навчання впродовж життя, аналізу форм неформальної освіти, платформ її провадження, компонентів неформальної освіти та її впливу на професійне становлення педагогічних працівників зазначимо, що автору дослідження вартувало б приділити увагу також висвітленню нормативно-правового забезпечення процесу сталого професійного розвитку педагогів в системі неформальної освіти, що тільки б підсилило значущість означеної проблеми.

2) Зазначимо, що заслуговує на увагу той факт, що у підрозділі 2.2 дисертаційної роботи авторка значну увагу приділила аналізу впливу

неформальної освіти на професійну траєкторію розвитку педагогів. Галина Іванівна пропонує блочну модель траєкторії професійного розвитку педагогів, яка на думку дослідниці, є цінним прогнозувальним засобом для професійного розвитку педагогів. Вона охоплює: «Мотиваційна модель як інструмент професійного розвитку педагогів» (рис.2.2); блок «Методологічні підходи у побудові індивідуальної траєкторії професійного розвитку педагогів (ІТПРП)»; блок «Компоненти неформальної освіти». Якщо останні два блоки ширше представлені в роботі, тоді як перший блок обмежується рисунком моделі та коротким описом її змістом як інструменту розвитку педагогів, яка фокусується на відкритості досвіду педагогів й відповідальності, емоційній стабільності та авторській тематичній складовій. Вважаємо за доцільно зазначити, що робота тільки виграла б, якщо Литвинюк Г. І. більш детально представила та описала «мотиваційну модель як інструмент професійного розвитку педагогів», зображену на рисунку 2.2 дисертації.

3) У дисертації автор значну увагу приділяє науково-педагогічному супроводу професійного розвитку педагогів, акцентуючи увагу на його значущості у процесі їх професійного розвитку, пропонує модель означеного процесу та наголошує на його важливості при реалізації розробленої автором МоноТехнології. На нашу думку, робота тільки виграла б, якби автор більш детально спрезентував концептуальне розуміння змісту означеного комбінованого поняття та висвітлив алгоритм, етапи його здійснення у контексті проведеного дослідження.

4) Заслужують на увагу напрацювання автора дослідження щодо обґрунтування та змістового спрямування монотехнології у траєкторії професійного розвитку педагогів в системі інтеграційних освітніх процесів (підрозділи 3.1., 3.2 дисертації). Однак, на нашу думку, автору вартувало б при аналізі ефективності монотехнології (підпункт 3.3) більше уваги приділити висвітленню ролі супервізії в забезпеченні реалізації сталої підтримки професійного розвитку педагогів засобами неформальної освіти.

При тому, Галина Іванівна наголошує на значущості супервізії, яка забезпечує максимальний процес підтримки професійного розвитку педагогів у навчанні та зростанні. Про що йде мова у підрозділі 2.4 дисертації.

Результати відкритого голосування:

«за» – 5,

«проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Литвинюк Галині Іванівні ступінь доктора філософії з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Світлана КАЛАУР